

Kritinio mąstymo užduotys

Laisvės rūšys

1. Užduotis. Palyginimas ir sugretinimas.

Apibūdink, kokia laisvės rūšis būdinga žmogui ir kokia kitiems gyvūnams (arba visai nebūdinga), ir parašyk prie tinkamos iliustracijos. Sugretink, kuo skiriasi žmogaus elgesys nuo griežtai apibrėžtos kitų gyvūnų egzistencijos.

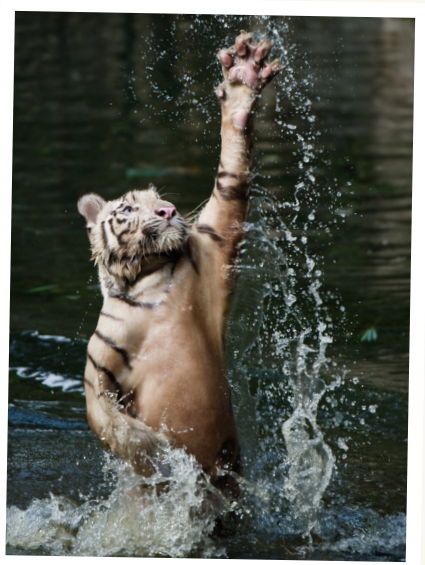
Laisvės rūšis

Laisvės rūšis

Laisvės rūšis

Laisvės rūšis

SKIRTUMAI. Ką suvokia žmogus ir ką kiti gyvūnai, kaip elgiasi? Kodėl?

2. Užduotis. Išvados apie laisvę

Pateik argumentuotus atsakymus į klausimus.

Daugelis filosofų teigia, kad žmogus negali savęs tapatinti su biologine būtimi. Nors ir turi kūną, žmogus pats nėra kūnas. Jei tebūtų kūnas, būtų gyvulys. Gyvulys yra paprastai tai, kas jis faktiškai yra. O žmogus netampa gyvuliu nė tada, kai tam tikrose situacijose elgiasi panašiai kaip gyvulys paneigdamas savo žmogiškąją vertę. Kas gyvuliams tėra paprastas faktas, žmogui yra galimybė, už kurią jis atsakingas: *Nėra beribės laisvės, bet yra tik tam tikra galimybių visuma.* (Naglis Kardelis)

1. Ar galima žmogaus egzistenciją lyginti su kitų gyvūnų būtimi? Kokia kūno reikšmė: kad žmogus gebėtų išgyventi gamtos pasaulyje ir konkuruoti su kitais gyvais padarais?

2. Kas žmogų labiausiai verčia priešintis „gyvūniškumui“? Pakomentuok M. Šėlerio žodžius: Žmogus yra tas, kuris geba sakyti „ne“, jis – „gyvenimo asketas“.

3. Kaip suderinti laisvę ir bendruomeninį gyvenimą – ar žmogus gali gyventi nepriklausomas nuo kitų žmonių?

4. Ar žmogus liktų žmogus, jei kaip kiti gyvūnai darytų tik tai, ką gamta „užprogramavo“? Kas būtų, jei visi žmonės elgtųsi taip, kaip nori „pagal instinktus“?

5. Kuri laisvės rūšis tau atrodo svarbiausia? Kaip galima žmogaus ir gamtos, sielos ir kūno, individo ir bendruomenės harmonija?

3. Užduotis.

Apmąstyk visas laisvės rūšis, suformuluok savo nuomonę ir ją pagrįsk rašydamas straipsnį „Ką reiškia būti laisvu žmogumi ir gyventi laisvoje visuomenėje“.

Tavo nuomonė gali skirtis nuo čia pateiktos – straipsnyje ją pagrįsk faktais, vertybėmis ir nuostatomis, paaiškink, kaip siejasi ar nesisieja tavo ir čia pateikiama nuomonė.

NUOMONĖ

Vargu ar galima sukurti visuomenę, kurioje nebūtų „priešų“ ir karo...

FAKTAI, ĮRODYMAI

Posakio autorius – romėnų rašytojas Titas Plautas (Titus Maccius Plautus, apie 250–184 pr. Kr.). Komedijoje „Asilai“ herojus nepatiki svetimam žmogui pinigų, aiškindamas, jog „žmogus žmogui yra vilkas, o ne žmogus, jei nežino, koks jis yra“. Dabartine reikšme posakis išpopuliarėjo nuo XVII a., kai anglų filosofas Tomas Hobsas (Thomas Hobbes, 1588–1679) išleido knygą „Leviatanas“ (Leviatan, 1651), kurioje jis šį posakį pavartojo, komentuodamas savo tezę, jog iki susikuriant valstybės institucijai, vyksta visų karas su visais.

VERTYBĖS, TROŠKIMAI, TIKSLAI

Laisvė...

NUOSTATOS, PAGRINDINĖS TAISYKLĖS

Žmogus žmogui – vilkas (lot. Homo homini lupus est).

Visi žmonės iš prigimties yra blogi kaip vilkai vienas kitam.

A large, empty rectangular area with a dashed border, intended for writing answers to the critical thinking tasks.

Tavo straipsnis „Ką reiškia būti laisvu žmogumi ir gyventi laisvoje visuomenėje“

